

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3
Telefonok:
Kiadóhivatal: 8-58
Szerkesztőség: 5-10, 8-52

Előfizetési ár beföldön
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnepek utáni napokon is

XXXI. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. JANUAR 2.
CSÜTÖRTÖK

2. SZÁM

Őfelsége Alekszandar király ujévi beszédet mondott a kormány tagjai előtt

Őfelsége a jövő kötelességeiről — Zsivkovics Petár miniszterelnök beszámoló beszéde

Becgradból jelentik: Alekszandar király és Mária királyné Őfelségeik kedden este szoarét adtak a dedinjei királyi palotában. A szoarén megjelentek az

Alekszandar király Őfelsége

összes miniszterek feleségeikkel. Éjfélkor Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök üdvözölte a felséges párt és boldog újévet kívánt, majd nagy beszédet mondott a kormány 1929. évi működéséről.

— Engedelmet kérek — mondotta a miniszterelnök — hogy Őfelsége elé terjesszem a királyi kormány múlt évi munkájának áttekintését abból az alkalomból, hogy az 1929 év elmúlt és a kormány megalkulásának első évfordulója előtt állunk.

— A mély nemzeti érzés és január 6-ikai történelmi fontosságú határozat, valamint Őfelsége beszéde, amelyet a minisztereknek mondott, nyíltan és parancsosan meghatározta az igazgatás új rendszerének feladatait. A királyi kormány ezeket a feladatokat a legodaadóbban teljesítette és minden erejével azon volt, hogy megfeleljen a legmagasabb bizalomnak. Boldog vagyok, hogy az 1929 év elmúlt és a kormány megalkulásának első évfordulója előtt teljes bizonyossággal mondhatom, hogy

a nemzeti és állami egység, Őfelsége legfőbb gondja, mélyen gyökeredzik népünk összességének szívében,

amely épp e napokban jön nagy királyságunk minden részéből, hogy királyi Felséged előtt tolmácsolja odaadását és hűségét az uralkodóhoz és a nemzeti egységhez.

Őfelsége korszakalkotó ténye erőteljes nemzeti szellemet teremtett az egész országban

és felemelte a sziveket. Népünk bizalommal néz a nagy jövő elé és büszkén követi királyát.

— Jugoszlávia Királyság a nevével és az október 3-ikán megalkotott kilenc bánsággal nemzeti és állami problémánk szellemi és teljes megoldását képviseli. Felségednek ezt a bölcs elhatározását, amely a jugoszláv megújulás történelmében kezdő dátumot

jelent, az egész nemzet teljes lélekkel fogta fel és igazi faji lelkesedéssel fogadta. Az állami igazgatás ilyen módon a legnagyobb direktívát kapta, valamint erőteljes ösztönzést a termékeny munkára. A királyi kormány teljes bizalommal várja, hogy

a legközelebbi jövőben a legkedvezőbb eredmények lesznek a belső konszolidáció és a közigazgatás terén.

A kormánynak meggyőződése volt, hogy

a teljes állami és nemzeti egységnek egyik leglényegesebb feltétele a törvények egységesítése

és ezért a királyi kormány mindent megtett, hogy a királyságban minél előbb végrehajtsák a törvények egységesítését. Ezen a téren igen sokat tettünk és a legrövidebb időn belül ez a munka teljes befejezést nyer és az állami élet jövő periódusában érezhető lesz ezeknek a törvényeknek üdvös hatása. A királyság nemzeti jövője szilárd és tartós alapot követelt meg az ifjuság tanügyi, kulturális és fizikai nevelésére. E feladat elvégzése érdekében a királyi kormány meghozta a szükséges törvényeket, amelyekben hangsúlyozottan kifejezésre jut a nemzeti egység gondolata.

A vallásfelekezeti iránti teljes szabadság és tolerancia érzése arra készítette a királyi kormányt, hogy törvényes úton rendezze az állam és az elismert hitfelekezetek közötti viszonyt.

Ez a munka most van folyamatban. Ennek az állami feladatnak kedvező megoldása meg fogja erősíteni az összes vallásfelekezetek egészséges morális misszióját a belső béke hasznára és a vallások kölcsönös tisztelét a mi ismert tradícióknak szellemében.

A szociális igazságosság és harmónia iránt mindig nagy érdeklődéssel viseltetett Felséged. Ehhez képest, a királyi kormány különös figyelmet fordított mindegyik népréteg érdekeire.

A kormány a szociális egyensúlyban és harmonikus progressziónban látja a nemzeti jólét és az egészséges társadalmi rend feltételeit.

Ha a királyi kormány határozott és szilárd volt a közrend és az állam tekintélyének megvédésében, akkor csak annál jobban érzi a kötelességet annak is, hogy megfelelő törvényekkel és racionális segítséggel megerősítse az egyes társadalmi rétegeket.

— A kormány legfőbb gondja földművesztályunk és ennek még mindig súlyos gazdasági helyzete. Abban a tudatban, hogy Felséged magas szándékait szolgálja, a királyi kormány fáradhatatlanul dolgozik a meghozott gazdasági törvények sikeres végrehajtásán és a szükséges intézkedések megtételével

arra fog törekedni, hogy megsegítse és hitelképessé tegye a földművest,

hogy az nyugodtan tekinthessen a jövő elé és bizalommal fejlessze tovább munkaképességét. Az egész nemzetgazdaságot és így a földművelést is meg kell védeni a nemzetközi gazdasági befolyásoktól, amelyek főleg az agrárállamok ellen irányulnak.

— A mi munkásosztályunk nem került az antiszociális és államellenes törekvések romboló befolyása alá, a munkásság nemzeti öntudata és korszerű szociális törvényhozásunk a mi munkásunkat az elismert és méltó nivåóra emelte. A királyi kormány továbbra is nagy figyelmet fog szentelni ennek az erőteljes nemzetgazdasági tényezőnek

A jó államigazgatás olyan tisztviselői kart igényel, amelynek nincsenek anyagi gondjai. Ebben a tekintetben a pénzügyi lehetőség végső határáig elmentünk. Új katonai törvényekkel erőteljes serkentés történt és racionálisabb berendezés hajtattatott végre hadseregünk-

Zsivkovics Petár miniszterelnök

nél és tengerészetünkkel, a mi reménységünkkel és büszkeségünkkel.

— Gyáriparunk, kereskedelmünk és iparunk, mint a nemzetgazdaság igen fontos ágai, az új törvényekkel, a királyi kormány állandó figyelmének következtében és az egészséges kereskedelmi politika keretei között egyre tágabb lehetőséget nyernek a fellődésre. Az ország gazdasági viszonyainak javulása és a fokozott munkaképesség lehetővé fogják tenni az állam pénzügyeinek rendezését. Az adóegységesítés megtörtént és végrehajtása most van folyamatban. A közeljövő fogja megmutatni az adóterhek megosztásának igazságos voltát és egyes vidékek esetleges tehermentesítésének lehetőségét az állam károsodása és a költségvetés egyensúlyának megingatása nélkül. A királyi kormány pénzügyi politikájának eddigi eredményei alapján a költségvetési év befejezése előtt ki lehet jelenteni, hogy a kormány pénzügyi téren is teljes bizalommal néz a jövőbe.

A jogrend és a közbiztonság megőrzésével a gazdasági megerősödéssel és a pénzügyek rendezésével sikeresen fog befejeződni a belső konszolidáció munkája is. A gazdasági válság megenyhül. Már most, az új rendszer egy évi munkája után érezhető a gazdasági élet fellendülése. A királyság tekintélyének nemzetközi megerősödése és az aktív munka a nemzetközi béke kiépítésén, megerősítette a népből a bizalom és belső bizalom érzetét.

Zsivkovics Petár miniszterelnök ezután a királyi kormány nevében megköszönte Őfelsége bizalmát és azt a megtiszteltetést, amelyben a kormány tagjait részesítette. Kijelentette végül, hogy a kormány minden idejét, tudását és erejét az ország és a nép javára fordította, de az elért sikerek Őfelsége erkölcsi támogatásának tudhatók be.

Alekszandar király Őfelsége beszéde

Zsivkovics Petár miniszterelnök-beligyminiszter üdvözölő szavaira Őfelsége Alekszandar király a következő beszéddel válaszolt:

— Miniszterelnök Ur, Miniszter urak! Üdvözléseket és jókívánásokat, amelyek az újév alkalmából hangzottak el, megelégedettséggel fogadom. Ezek az üdvözlések és jókívánások a lelkiismeretes és megfeszített munka évének végén jönnek.

— Népünk, amely nemzeti megértéssel és őszinte lelkesedéssel fogadta január hatodikán elhangzott szavaimat, megfogadta, hogy mindenütt eleget tesz királya felhívásának, hogy a nemzeti egységet szentségként őrizze és az államot minden más fölé helyezze. A Nép abban az egyöntetű meggyőződésben, hogy a munkarendszert kell ke-

resni és új utakat kell vágnunk, bizalommal és alattalói készséggel figyeli a királyi kormány munkáját és törekvéseit. Ez a körülmény segítségülre volt Önöknek munkájukban és elősegítette az országban a viszonyok gyors jobbrafordulását.

— Amikor a szétforgácsolódás veszélye elmult, meghoztam október 3-iki határozatomat, amely kifejezést adott eszmémnek és törekvésem céljának. A bázisokba szervezett Jugoszláv Királyság nemzeti céljainak azt a magasabb szintezését juttatja kifejezésre, amely a belső harmónia segítségével lehetővé fogja tenni fajunk minden szép tulajdonságának kifejlődését és az egész erőt, valamint az egyvérségű nemzet szilárdságát fogja mutatni.

— Mélyen meg vagyok győződve arról, hogy az ilyen Jugoszláv Királyságban meg fog valósulni az az államigazgatás s államberendezés, amely a legjobban megfelel az állam érdekeinek és az általános nemzeti szükségleteknek.

— A királyi kormány minden erejével ebben az irányban fog munkálkodni és arra fog törekedni, hogy megfelelően ezeknek a magas nemzeti és állami célkitűzéseknek.

— Jövőhagyva az Önök munkáját és törekvéseit, elvárom Önöktől Uraim, hogy munkájuk most következő periódusában, amelyet az én teljes bizalmam kísér, folytatni fogják az új törvényhozás munkáját és el fogják érni azt a sikert, azt az eredményt, amelyet bizalommal és joggal vár egész népünk, amely igaz barátja az államnak és odaadással viseltetik a jó államigazgatás iránt. Ebben a munkájukban továbbra is csak a nép és az állam érdekeit fogják Önök

szem előtt tartani és mindent meg fognak tenni annak érdekében, hogy az Önök alárendelt szervei is a törvényt, az igazságot és az egyenlőséget tartsák szem előtt.

— Nemzetgazdaságunk és államunk pénzügyei a most beköszöntő évben is igénybe veszik az Önök legnagyobb figyelmét és legszorosabb tevékenységét. Királyságunk gazdasági viszonyait minél előbb fel kell javítani annyira, hogy ne legyen szükség többé arra, hogy nemzetünk jó erői idegenben legyenek kénytelenek munkát keresni. Országunk gazdagságát a jól szervezett munka is növeli.

— Királyságunk ereje és tekintélye, valamint a nemzetközi egyezségről alkotott magas fogalmait ezen az úton is növelni fogják a megérdemelt elismerést. A mi részünkről semmi sem mulasztunk el, amit barátainkkal és szövetségeseinkkel egyetértésben meg lehet tenni a nemzetközi béke érdekében. A béke pilléreként és a fennálló nemzetközi rend alkotójaként a Jugoszláv Királyság külpolitikájának alapelveit.

— Ezekkel a kívánságokkal köszönöm meg Önöknek az új év alkalmából elhangzott üdvözléseket és királyi üdvözlőmetet küldöm a királyi kormánynak, továbbá az egész jugoszláv nemzetnek azaz a kívánsággal, hogy a mindenható Isten adjon kedves népünknek a most beköszöntő évben minden jót, szerencsét és boldogságot.

Öfelsége Alekszandar király beszédét lelkes tetszéssel fogadták a kormány tagjai. Az uralkodó a beszéd elhangzása után még hosszabb ideig barátságosan elbámulta a miniszterekkel és azok családjával.

Manojlović Ivánka sikere Beogradban

A hangversenyének január 4-ikén fellép a szubotici színházban

Manojlović Ivánka, a szubotici származású hangversenyének, aki Bécsben végzi tanulmányait, mint megirtuk, a beogradi gárdatiszti otthon hangversenyén lépett fel először Jugoszláviában. A hangversenyen a legjobb jugoszláv művészek működtek közre és azon csak háromszáz meghívott vendég vett részt, főleg diplomaták.

A gárdatiszti otthon hangversenyén Manojlović Ivánka három számmal szerepelt. A hangversenyen megjelentek Alekszandar király és Mária királyné Öfelségeik is.

Manojlović Ivánka szombaton este fellép a szubotici Városi Színházban, ahol az orosz Vöröskereszt egyesület rendez nagyszabású hangversenyt. A koncert programján főleg orosz zeneszámok szerepelnek, míg Manojlović Ivánka operariádkat énekel. Az orosz Vöröskereszt egyesület hangversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A pénzügyőrségnél kell fizetni az állami fogyasztási adót

A szubotici pénzügyőrség új helyisége

A szubotici pénzügyőrség eddig három helyen, a Pasiceva-uccában, a Zagrebcska- és a Trumbiceva-uccában volt elhelyezve. Január elsején új helyiségebe költözött a pénzügyőrség és pedig a Szudarevics-uccában lévő Prokesch-palotába, ahol eddig az állami adóigazgatóság hivatala volt. A pénzügyőrség kéri a közönséget, hogy a jövőben az új helyiségbe küldje el bejelentését és ott eszközölje a befizetéseket is.

Január elsejétől kezdve az állami fogyasztási és más fogyasztási adók befizetése nem a városi javadalmi hivatal pénztáránál, hanem a pénzügyőrségnél fog történni. Január elsejétől kezdve a pénzügyőrök bejárják az összes italméréseket és magánhelyeket, valamint kiméréseket, amelyeknek korlátolt vagy korlátlan italmérési engedélyük van és összeírják a talált bormennyiséget, amely után az április 15-ikén megjelent fogyasztási adókról szóló új törvény 108-ik szakasza alapján fizetik be az állami fogyasztási adót.

Az új fogyasztási adótörvény értelmében a nagykereskedők a jövőben tarthatnak borrhaktárt, vagy nyilvános raktárt, amit a régi törvény szigorúan megtiltott. Aki ilyen borrhaktárt akar létesíteni, az forduljon a pénzügyőrségre, amely a törvényes illeték befizetése után kiadja a az engedélyt.

Francia-olasz-spanyol megegyezés készül a flottaeszerelés kérdésében

Briand tárgyalásai a párisi olasz és spanyol nagykövettel

Párisból jelentik: Briand külügyminiszternek gróf Anzoni olasz és Quinones de Leon spanyol nagykövettel folytatott tanácskozásai rendkívül nagy jelentőségűek. Briand mindkét diplomatával a tengerészeti leszerelés kérdéséről és a Földközi-tengeri Locarno megvalósításának lehetőségéről tárgyalt. Középeurópában általában kevés figyelmet szentelnek a tengerészeti leszerelés kérdésének, pedig ez a probléma a háború befejezése óta a lehető legelőkeltebben foglalkoztatja a tengeri nagyhatalmakat, elsősorban Angliát, Amerikát és Japánt de rajtuk kívül még Spanyolországot és Olaszországot is. Eddig csupán a tengerészeti leszerelési konferenciát előkészítő tárgyalások folytak ismétlenül és ezeken a tárgyalásokon mindig megbukott a leszerelés ügye. Amerika ragaszkodott ahhoz, hogy csak olyan arányban csökkenjen a tengerészeti haderejét, mint Anglia, Anglia garanciákat követelt Németországtól és Franciaországtól, Franciaország vi-

szont Anglia magatartásához kötötte a maga álláspontját. Így azután a különböző megbeszélések lényegileg eredménytelenül végződtek. Franciaország két évvel ezelőtt még tárgyalt Angliával a flottaeszerelésről, most azonban úgy látszik, a francia kormány elhatározta, hogy más irányban orientálódik és ezért fordult Róma és Madrid felé.

A három évvel ezelőtti megkötött tengeri szerződés, amelyet a három latin állam irt alá, már akkor is alkalmassá látszott arra, hogy tovább fejlesszék, esetleg kiépitsek belőle Franciaország, Spanyolország és Olaszország Locarnóiát. Ugy látszik, most aktuálissá vált ez a megoldás s a három latin állam talán meg tud egyezni a flottaeszerelés kérdésében. Így azután ígert accompli előtt fog állni az egybehangzó tengerészeti leszerelési konferencia és Anglia, Amerika és Japán kénytelen lesz a Földközi-tengeri Locarno szerinti folytatni további flottaeszerelési politikáját.

Akció indult a szubotici városi adóhivatal megmentésére

Az eddigi hatvanöt tisztviselővel szemben mindössze huszonnyolc hivatalnokra lenne szüksége a városi adóhivatalnak

Január elsejétől kezdve, mint jelentettük, az állami adóigazgatóság fogja behajtani Szubotican az állami adókat. A városi adóhivatal eddigi helyiségeinek nagyrészt évi százhuszezer dinárért az állami adóigazgatóság vette bérbe.

Az állami adóigazgatóság kedden délután átköltözött a városháza első emeletére a Szudarevics-uccai palotából, ahol több mint negyven évig székelt az állami adóhivatal. A városházára csak azok az ügyosztályok költöztek át, amelyek a régi helyiségben a földszinten voltak.

Jakovljević Obrád városi adótanácsnok kijelentette a Napló munkatársának, hogy esütörtökön már az állami adóhivatalnál kell befizetni az állami adókat, míg a városi pótdadót továbbra is a városi adóhivatal hajlja be.

Ezzel kapcsolatban a Napló munkatársa beszélgetést folytatott egy tekintélyes városatyával, aki kijelentette, hogy a képviselőtestületi tagok körében mozgalom indult meg a városi adóhivatal fenntartása érdekében. A városi tanács ugyanis most rendelte el, hogy a városi pótdadók főkönyveit négy hónap alatt zárják le és az állami adóigazgatóság hajlandóan mutatkozott a városi pótdadók behajtásának eszközzésére is. A városi képviselők nagyrészt nem helyeslik a városi adóhivatal teljes megszüntetését és meczgalmat indított abban az irányban, hogy a városi adóhivatal intézményét továbbra is tartsák fenn. Hangsúlyozzák, hogy abban az esetben, ha az állami adóhivatal hajtaná be a községi pótdadókat is, a város nem lehetne olyan vi-

szonyban az állammal, mint az állam eddig a városi adóhivattal. Az államnak ellenőrzési joga volt és rendeleteket adhatott a városi adóhivatalnak, viszont a város csak passzív fél lehet az állammal szemben. Megtörténhet az is, hogy az állami adóigazgatóság nem fordít majd kellő figyelmet a városi pótdadók behajtására és ennek folytán előállhat az a helyzet is, hogy a város nem fogja tudni kifizetni tisztviselőit vagy más kötelezettségeinek nem tehet majd eleget. Hangsúlyozzák továbbá, hogy a városi adóhivatalnak 1930 május elsejétől kezdve, mindössze huszonnyolc tisztviselőre lesz szüksége a jelenlegi hatvanöttel szemben, ez a kiadás pedig nem olyan nagy, hogy emiatt érdemes lenne feladni a városi adóhivatal fenntartásának tervét és a város esetleges pénzügyi bonyodalmaknak tegye ki magát. Ezek a körök azt ajánlották, hogy a tisztviselőket, akiknek nyugdíjigényük van, tartsák meg a városi szolgálatban és egyesítsék a városi fogyasztási és adóhivalt annál is inkább, mert a készülő új fogyasztási adószabályrendelet végrehajtása az eddiginél sokkal nagyobb személyzetet igényel. Remélik, hogy ilyen módon meg lehet menteni a városi adóhivalt, amelynek megszüntetése csak növelné a nyugdíjasok számát és így a városnak nem jelentene nagyobb megtakarítást.

Legjobb hirdetési orgánium a „BACSMEGYEI NAPLO”

Kronométer módjára mű ödik a gyomra

ha szorúds eszén Ön is

MAGNA-PURGA

PORT HASZNAL

GYERMEKEKNEK 1 kis kanál a, FELNŐKNEK 1 nagykanalat vízben vagy tejben. Ha mind a töltés után egy késhégynyi MAGNA-PURGA-t vesz be, ne javul em iszása, megzúlik a kemény széklet, a gyomorégés, a puffadás, a felfúvódás és a kellemetlen sziszeg Gyógyítja a gyomor- és bélhurutot, aranyerőt és gyomorfekélyt. Gyógyzertárakban esomagja 4 dinár.

A skóciai moztüzkatasztrófa miatt fekete Szilvesztere volt Angliának

A jelentések szerint hetvenöt gyermek pusztult el az égő moziban

A skóciai Paisly városka mozijában történt tüzkatasztrófáról a következők újabb részleteket jelentik: A katasztrófa okozta kár nem jelentékeny. A terem azonnal a tűz kitérősekor sűrű füsttel telt meg és leirhatatlan pánik tört ki. A mentők az ajtókon át nem tudtak behatolni, ezeket eltorlaszolta a menekülő szándékozó gyerekek tömege, ezért nagy létrákat állítottak fel és betörték az ablakokat, amelyeken át sokan leereszkedtek a terembe, hogy a beinszorultak segítségére siessenek. Időközben megérkeztek a tűzoltók is. A súlyos sebesültekkel épen akkor értek a kórházba, amikor ott újévünnepet tartottak. A sebesültek közül többen a kórházban meghaltak. A katasztrófa miatt egész Angliában szomorú volt

a Szilveszter és igen sok tervbevetett mulatságot és összejövetelt el is halasztottak. A lapok megdöbbenéssel írnak arról, hogy az *áldozatok között hároméves kisgyermek is vannak és a legidősebb gyermek sem éri el a tízennégy esztendőit.* Szerdára kiderült, hogy több anyja is életét vesztette, akik a szerencsétlenség hírére bementek az égő épületbe, hogy gyermekeiket onnan kimentessék, azonban a tüztől elkábultva, maguk is ott veszték. *Szerdán délig hetvenöt halottat állapítottak meg, de még ez a szám sem végleges.* Az áldozatok kivétel nélkül mind szegény munkáscsaládok gyermekei. A gyászborulatak érdekében már Szilveszter éjszakáján egész Angliában gyűjtés indult meg a katasztrófa áldozatainak családjai számára.

Hatvanmillió dinár adót fizettek be 1929-ben Szuboticán

Novemberben volt a legnagyobb adóbevétele

A szubotical városi adóhivatal statisztikai adatai szerint december hó folyamán összesen 4.046.533 dinárt fizettek be adó fejében Szuboticán. Ez az összeg alig ötven százaléka a novemberi adóbevételeknek. A decemberben befizetett összegből állami adó 2.390.345 dinár, községi pótdadó 1.244.309, tartományi pótdadó 221.879 dinár, kamarai és agráradó pedig 10.000 dinár volt. Ezekbe az összegekbe azonban nincsenek beleértve az alkalmazotti, továbbá a forgalmi és tőkeadók adó bevételek.

Az egyes hónapokban a befizetett adók összege a következő volt:

Januárban	1.823.710 dinár.
Februárban	4.082.578
Márciusban	1.904.468

Áprilisban	1.973.222
Májusban	3.032.479
Júniusban	1.460.804
Júliusban	2.113.724
Augusztusban	4.331.557
Szeptemberben	2.515.808
Októberben	2.706.951
Novemberben	8.190.035
Decemberben	4.046.533

Összesen: 38.986.859 dinár.

A forgalmi és alkalmazotti adók befizetett összege még nem ismeretes, de máris bizonyos, hogy ebben az évben összesen hatvan millió dinárt fizettek be Szuboticán különböző adók fejében.

Kötél általi halálra ítélték

a vukovári ócskavaskereskedő gyilkosát

Mindössze harminc dinárt talált áldozata pénztárcájában a gyilkos

Osizjéről jelentik: Az osizjeki törvényszék kedden, hosszú évek után most ismét halálos ítéletet mondott ki. A bíróság kötél általi halálra ítélte Sztaniszlavjevics Ignatijev Bobota községbeli földművest, aki 1929. augusztus 29-ikén a Bobota és Vukovár közötti úton megtámadta, agyonverte és kirabolta Brkics Csedo vukovári ócskavaskereskedőt.

Sztaniszlavjevics augusztus 29-ikén este hét és nyolc óra között lesbe állt a Bobota—vukovári országúton egyik fordulójánál egy körakás mögött, azzal a szándékkal, hogy meggyilkolja és kirabolja a hetvenkétéves ócskavaskereskedőt, akiről tudta, hogy ebben az időtájtban egyedül gyalog fog hazatérni az országúton keresztül Vukovarra. Sztaniszlavjevics előugrott rejtekhelyéről, földrepeterte és a kezében tartott bunkóval többször fejbevágt. Brkics

Csedot, aki vértől borítva eszméletlenül esett össze. Sztaniszlavjevics ekkor kikutatta áldozata zsebeit, magához vette az ócskavaskereskedő pénztárcáját, majd elmenekült. Az eszméletlenül fekvő embert csak órák múlva találták meg a járőrök, akik értesítették az esetről a vukovári csendőrséget. Sztaniszlavjevics két nappal később saját szüleinek feljelentésére fogták el. A gyilkos szülei ugyanis megtalálták a napszámás kabátjában az ócskavaskereskedő pénztárcáját, amelyben mindössze harminc dinár készpénz volt.

Az osizjeki törvényszék kedden tárgyalta a gyilkossági ügyet s a tanúkihallgatások, valamint a perbeszédok elhangzása után Sztaniszlavjevics Ignatijev kötél általi halálra ítélt. A halálraítelt védője felebezést jelentett be.

Véres Szilveszter Szomborban

Halálra szurkált egy napszámost egy szombori kertész

Szomborból jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Szilveszter éjszakáján Szomborban. Jerkovic Veljko kertész több késszurással meggyilkolta Gyurisics Szeván napszámost, akivel szilveszteri mulatozás közben, behorozott állapotban összeveszett.

Jerkovic a Ratar-féle vendéglőben mulatott Szilveszter éjszakáján. Egy óra tájtban a kertész, aki ekkor már meglehetősen ittas volt, botrányos viselkedést tanúsított, mire a vendéglős személyzete segítségével eltávolította a helyiségből. Az eltávolításnál Gyurisics is segédkezett, aki egy másik társasággal állt a kocsmában. Gyurisics később társaságával együtt átvitt a Crnjakovic Károly-féle vendéglőbe (a volt Markovic-vendéglő), ahová később bejött Jerkovic is és szóváltásba elegyedett a napszámossal. Gyurisics a vita hevében arculütötte Jerkovicot, aki erre felkapott egy borosüveget és hozzávágt a ellenfeléhez, majd kirohant az uccára. Gyurisics üldözőbe akarta

venni, de a pincérek elállták útját, mire a napszámos visszaült társaságához.

Alig félórával később üvegcső-ömpölés zaja hangzott be az ucca felől a kocsmahelyiségbe. A pincérek kiszaladtak és látták, hogy Jerkovic, aki időközben visszatért, betörte a kocsmahelyiség uccára nyíló ablakait, majd futásnak eredt és csakhamar eltűnt az egyik mellékutcában.

Három óra tájtban a járőrök a Marsan-féle vendéglő közelében vérbefagyva, holtan találták rá az egyik kapualjban Gyurisics Szevánra. A holttest mellén és nyakán több hatalmas késszurás volt. A gyamu nyomtan Jerkovicra terelődött, akit keresni kezdtek, de csak szerdán délelben tudtak megtalálni. A kertész eleinte tagadta a gyilkosságot, később azonban bevallotta, hogy ő szurkálta össze Gyurisicsot. Azt állította, hogy az uccán találkozott a napszámossal, aki rátámadt, mire ő önvédelemből leszurta.

HIREK

— **Kitüntetés.** Ófelsége Alekszandar király a hadügyminiszter előterjesztésére ezüst érdemrenddel tüntette ki Laskovics Iliját, a zobnaticai dobrovóljac-szerzet elnökét.

— **A lengyel külügyminiszter fog elnökölni a Népszövetségi Tanács ülésén.** Varsóból jelentik: A Népszövetségi Tanács genfi ülésén ezúttal Zalesky lengyel külügyminiszter fog elnökölni. Zaleskyhez közelálló körökben úgy tudják, hogy a lengyel külügyminiszter nem utazik közvetlenül Genfba, hanem előbb Párisba megy, hogy tanácskozást folytasson Briand külügyminiszterrel egyes kérdésekről, amelyek a Népszövetségi Tanács programján szerepelnek.

— **A szubotical főgimnázium igazgatója nyolchavi szabadságra ment.** Sztajics Vása szubotical főgimnáziumi igazgató egészségének helyreállítása végett nyolchavi szabadságra ment. A közoktatásügyi miniszter igazgatóhelyettesnek Csursics Lázár tanárt nevezte ki.

— **A báni hivatal elrendelte a becskerekeli gimnázium magyar tagozatán a nyolcadik osztály megnyitását.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli gimnáziumban az idén nem nyílt meg a nyolcadik osztály, mert nem jelentkezett megfelelő számú tanuló. A becskerekeli magántanuló nyolcadik osztályosok kérték a báni hivatalt, hogy nyissák meg Becskereken a nyolcadik magyar osztályt, hogy ők ott tanulhassanak. A kérelemnek a báni hivatal helyt adott és most érkezett meg Becskerekre a gimnázium igazgatóságához a báni hivatal közoktatásügyi osztályának rendelete, amely elrendeli a nyolcadik magyar osztály megnyitását. A gimnázium igazgatósága azonnal hirdetményt bocsátott ki, amelyben beiratkozásra hívja fel a nyolcadik osztályos magántanulókat. Beiratkozni január másodikáig lehet. Január elejéig huszonötbe is iratkoztak az újonnan megnyitandó nyolcadik osztályba.

— **Kiütéses tifusz Csantavíren.** Csantavíren a kórhorgányok között kiütéses tifusz ütött ki. A cigányok nemrégien jöttek Csantavírra és a község határában telepedtek le. A veszedelmes betegségre a falubeliek értesítették a községi orvost, aki megállapította, hogy valóban az egyik cigány kiütéses tifuszban betegedett meg. A beteg cigány néhány nap múlva meghalt. Az egészségügyi hatóságok megtekten minden intézkedést, hogy a betegség terjedését megakadályozzák. Az összes cigánysátrakat elégették, a cigányokat fertőtlenítték és a község határában vesztegár alá helyezték.

— **Mezőgazdasági előadás Priglevicszevívánon.** Priglevicszevívánról jelentik: A járási mezőgazdasági bizottság Priglevicszevívánon ülést tartott. Az ülést Vucesics titeli főszóigabiró nyitotta meg. Utána Paganucics járási előadó a mezőgazdasági válságról és az állattenyésztésről, Selinger Antun állatorvos az állattenyésztésről, dr. Szuvajdzics Csedo járási orvos pedig »Az egészség megőrzése a természetben« címmel tartott előadásokat.

— **A csurugli orthodox zsidó hitközség új előjárósága.** Csuruglól jelentik: A csurugli orthodox zsidó hitközség a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen háromévi időtartamra a következő előjáróságot választották meg: Elmék Lampel Sándor, alelnök Stern Géza, pénztárnok Lampel Ferenc, templomi gondnok Fránkl Wolf, jegyző Serlegi Márk, választmányi tagok: Herczog Gyula, Spiró Jakab, Schlesinger Izidor és Stark Adolf. A képviselőtestület tagjai: Lukács Hermann, Fischer Izsó, Morgenstern Lipót, Freud Frigyes, Pilischer Péter és Schlesinger Izsó. Póttagok: Spitzer Ignátz és Klein Béla. Kultuszadó kivétel bizottság: Schlesinger I., Spiró Jakab, Herczog Gyula, Freud Frigyes, Fránkl Wolf és Hirsch Izidor. Számvizsgálók: Lukács Hermann és Herczog Gyula.

— **Betörték a topolai római katolikus templomba.** A topolai római katolikus templomban betörők jártak. A két betörő ismeretlen módon bejutott a templomba, de a járőrök észrevették őket, értesítették a csendőrséget, ahonnan nyomban egy járőr ment ki a templomhoz. A betörők észrevették a csendőrök közeledését és megszöktek. A nyomozás megállapította, hogy az ismeretlen betörők két értékes gyertyatartót vittek magukkal. A csendőrség erőyes nyomozást indított a templomok után.

— **Pénteken mutatják be Beogradban Manojlovics Tódor új darabját.** Beogradból jelentik: A Nemzeti Színház elsőrangú szereposztásban mutatja be pénteken Manojlovics Tódornak, a kiváló költőnek új színpadi alkotását, a »Centrifugális táncos«-t. Az érdekes premiejt nagy várakozás előzi meg.

— **Reaktiválják a nyugdíjazott szentia főmérnököt.** Szentáról jelentik: Drakulics Mihajlo főmérnököt két évvel ezelőtt nyugdíjazták. A volt főmérnök nyugdíj-jogosultságát elismerte a kedden tartott városi közgyűlés, de egyben kimondta, hogy a régi hivatalának, a főmérnöki hivatalnak további vezetésére reaktiválja.

— Jó hangulatban zajlott le a szuboticei Szilveszter. Szubotica Szilvesztere igen jó hangulatban zajlott le. A nyilvános helyeken rendezett szilveszterezés maidszem mindenütt a kora reggeli óráig tartott és a magánlakásokon megtartott mulatságokról is csak kevesen távoztak napkelte előtt. A legnagyobb tömeg a Városi-kávéházat lepte el, de nagy publikum volt a Beograd-kávéházban, a Városi Színház hangversenytermében, a Népkörben, a Lloydban, az Ipartestületben, a Kaszinóban, a Bunjevacska Maticában és a Vass-féle vendéglőben rendezett Szilveszter-estnek is.

— Egy hónap alatt két télikabátját ellopták. Noviszadról jelentik: Koszics Milos ügyvédi írnok jelentést tett a rendőrségen, hogy a Szokoljszki Domban kedden este ismeretlen tettesek ellopták télikabátját. Koszicsotól egy hónappal ezelőtt már elloptak egy télikabátot. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A szuboticei francia klub piknikje. A szuboticei francia klub január 7-ikén délután öt órákor műscros pikniket rendez a Beograd-szálló hangversenytermében. A program keretében Révai Gabriella zongoraművész és Dimitrijevic Milán hegedűművész lépnek fel.

— A zenészek megverték a garázda vendéget. Noviszadról jelentik: Noviszad igen zajosan ünnepelte meg a Szilveszter-estét. Csaknem az egész város ébren töltötte az éjszakát, a mulatóhelyek zsúfolva voltak és a rendőrségnek is sok dolga akadt. A közbiztonságra Radulovic ügyeletes rendőrkapitány ügyelt. Apró uccai és vendéglői incidenseken kívül egy véres verekedés is történt reggel három órákor Sós Albert vendéglőjében. Daecics Boriszav noviszadi kereskedő több barátja társaságában itasan beament a vendéglőbe, leült az zenészek asztalához és az ott talált bort a cimbalomra üttötte, majd szódavizet hozatott és azt is belespriccelte. Rövid szóváltás után verekedés fejlődött ki Daecics és a zenészek között, majd a többi vendégek is beavatkoztak és általános verekedés támadt. A vendéglős rendőrökért küldött, de mire azok megérkeztek, a zenészek Daecicsot ösztö-vissza verték. A rendőrök szabadították ki Daecicsot a veszélyes helyzethől és kórházba szállították.

— Szilveszteri mulatságok Szomborban. Szomborból jelentik: A szombori Sportegylet a Szloboda-szálló magyteremben rendezte idei Szilveszter-mulatságát, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. Az egyesület műkedvelői jeleneteket, trófiákat és magánszámokat adtak elő nagy sikerrel. A kaszinóban rendezett Szilveszter-est keretében dr. Ganec Vinko szombori ügyvéd »Ni mi velja« című dalát és dr. Kiss Lajosnak néhány szerzeményét adták elő. A műsor további részében a szombori magyar iparosdalárda Hengel Mátyás karnagy vezetésével énekszámokat adott elő.

— Változások a vasúti menetrendben. A szuboticei állomásfőnökség közli: A vasútigazgatóság elhatározta, hogy a 822. számú személyvonat, amely eddig csak Horgosig közlekedett, január elsejétől kezdve Sztarakanizsáig közlekedjék. A vonat 10 óra 8 perckor indul Szuboticáról és 11 óra 47 perckor Sztarakanizsárról. Az a vonat, amely eddig Csikeria-kitőrőig közlekedett, most 14 óra 8 perckor indul és egész a határállomásig, Szuboticeki szalasi-ig közlekedik. A vonat 14 óra 57 perckor indul vissza.

— Szentvárosi városi nyugdíjra jogosult városi tisztviselő nyugdíját. Szentáról jelentik: Dr. Lavics Koszta főjegyző indítványára a Szentvárosi jogügyi bizottsága kimondta, hogy a nyugdíjra jogosult városi tisztviselőnyugdíjait a nyugdíjra lépés után azonnal folyósítani kell, mert a város legújabb nyugdíjszabályrendeletének 29. szakasza értelmében a nyugdíjazott tisztviselőt nyugdíjaztatási ügyének végleges elintézéséig a teljes fizetés illeti meg. A városi közgyűlés magának tette a jogügyi bizottság álláspontját, még pedig felelősségre való tekintet nélkül. Ez az elvi jelentőségű közgyűlési határozat a város számára többszáz ezer dinár megtakarítást jelent, mert a nyugdíjra vonuló tisztviselő ezután azonnal a nyugdíját kapja a lényegesen magasabb rendszeres fizetése helyett, amelyre jogot formálhatna mindaddig, míg nyugdíjigényét végleg el nem intézték.

— Gázolt az autó. A szuboticei rendőrségen felleltést tettek Sinko Gyula szuboticei sofőr ellen, aki kedden a Szent Rókus templom közelében elgázolta Bénéis Alekszandar tizenhat éves tanácst, aki talicskát tolt maga előtt. A fiu súlyosan megsérült és kórházba szállították.

— Letartóztatták a Majsai-úti rendezőjét. A szuboticei rendőrség őrizetbe helyezte Hegedűs István szuboticei lakost, aki kedd éjszaka a Majsai-úton egy régi rozsdás föltény nélküli revolverrel részegen megtámadta a járókékeket és mindenkit lelővésszel fenyegetett. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— Csütörtökről újabb megkezdődik az előadás az elemi iskolákban. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a katolikus karácsonyi szünetet szerdán kell befejezni. Az előadásokat a szuboticei elemi iskolákban csütörtökről kezdik meg.

— Hat új flottahadosztályt állítanak fel Franciaországban. Párizsból jelentik: Az elmúlt év utolsó minisztertanácsa szenzációs döntést hozott: Laigues tengerészeti miniszter javaslatára a minisztertanács hat új flottahadosztály felállítását határozta el, amelyek az Antillákon, a Nyugatafrikai partvidéken, az Indiai és a Csendes Óceánban fognak szolgálatot teljesíteni. Ezen kívül még három egynevezett repülő-flottahadosztályt is létesítenek. A kormány váratlan intézkedésének céljáról semmi sem közöltek, de nyilvánvaló, hogy ez a rendelkezés összefüggésben áll a londoni flottaleszerelési konferenciával, amelynek első eredménye tehát a francia flotta óriási arányú megerősítése.

— Ignis J. Wirth tüzianyagkereskedés Palesi-úton, a koksztól és tüziát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

— Egy öreg ember hullájára akadtak a Szombor-sztaribecsei vasúti töltés mellett. Szomborból jelentik: Szilveszter éjszakáján a Szombor-sztaribecsei vonal mellett húzóó árokban egy hetven év körüli ember holttestére bukkantak. Értésítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy a hulla Mitovic Zsófi hetvenéves koldus holtteste. Az aggastyán valószínűleg ittas állapotban esett az árokba, ahonnan nem tudott kijönni és megfulladt.

— A közevetvám-kölcsönből fizetik a szentvárosi tisztviselőket. Szentáról jelentik: A városi tanács engedélyt kapott a közgyűléstől, hogy a közevetvám-ból befolyt összegből kétszáz ezer dinárt vegyen kölcsön és a tisztviselők január havi fizetését ebből a kölcsönből folyósítsák, mert az 1930. évi pótdék csak januártól kezdve lehet behajtani.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegség, valamint azok, akik húgysavas sók túlzaporodásában és kösvényben szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata mellett állapotuk onyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a »Ferenc József« víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sərbajoknál és prostatatuberculoziseknél is ajánlják. Kapható gyógyszerüzletekben, drogeriákban és fűszerüzletekben. 12

— A szuboticei Munkássegély előadása. A szuboticei Munkássegély-egyesület előadásorozatában január 19-ikén dr. Singer Adolf szuboticei orvos tart előadást a Bunjevacska Maticában egészségügyi kérdésekről.

— Ötvenezer dinárt loptak el egy amerikai visszavándorlótól. Zagrebból jelentik: Petranovic Petár likai földműves, aki nemrégiben tért vissza Amerikából, kedden az egyik zagrebi bankban ezer dollárt váltott be, amelyért ötvenezer dinárt fizettek ki neki. Petranovic a pénz felsőkabátjának belső zsebébe tette és a bankból egyenesen a pályaudvarra ment, ahol jegyet akart váltani hazafelé. Itt vette észre, hogy tárcáját, amelyben az imént kapott ötvenezer dinárt őrizte, ellopták tőle. A meglopott földműves jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely a szobtolvaj kézrekerítésére erőlyes nyomozást indított.

— Kétévi körözés után elfogtak egy szuboticei bűnözőt. A szuboticei rendőrség újévkor letartóztatta Csizmadia Pál sztaranizsai lakost, akit 1927-ben betört Koplovics Nešto zobnaticai tanárjára és onnan különböző dolgokat elloptat. Csizmadia Pál azóta állandóan hajdosott a hátsókai községeken és apróbb lopásokból tartotta fenn magát. A szuboticei rendőrség büntetői osztálya most állítja össze Csizmadia bünlajstromát.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— Hat hónap vásárlónak Szentá számára. Szentáról jelentik: A városi közgyűlés még november hónapban kiküldte Branovacska Sztován gazdasági tanácsnokot és Lalic Miladin képviselőt, hogy Karagyorgyevón a mentlepen hat alkalmas mint vásároljanak. A kiküldötték beszámoltak a városi tanácsnak utjuk eredményéről. Minthogy a telepén nem volt megfelelő anyag, nem vásároltak mentleket, míhelyt azonban az egyes gazdaságokból a telepére kerülnek a kiadott mének, nyomban megvásárolják a szükséges és megfelelő méneket.

SPORT

A belügyminiszterium megerősítette a J. N. S. vezetőségét és hatályon kívül helyezte az alszövetségek feltüggesztését

A Vreme feltűnést keltő értesülése a futballviszály likvidálásáról

A Vreme szerdai számában zagrebi jelentés alapján azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a JNS rendeletet kapott a belügyminiszteriumtól, amely szerint tartozik visszavonni az alszövetségek vezetőinek feltüggesztésére és a komcsárokat hitevezésére tett intézkedéseket.

A Vreme értesülése szerint a belügyminiszterium megerősítette a JNS vezetőségét és elrendelte, hogy az egyesületek tartoznak őt elismerni és engedelmességek kötelesek neki az eddigi alszövetségeken keresztül, amelyek tovább működnek.

A JNS válaszmánya — mint a Vreme jelenti —

hétfőn ülést tartott, amelyen a belügyminiszterium rendelete alapján hatályon kívül helyezte a beogradit, sztaranjevót és szuboticei alszövetségek feltüggesztését és elhatározta, hogy nyomban felveszi velük a megszakított kapcsolatot.

A Vreme jelentését Zagrebból egyelőre még nem erősítették meg, amennyiben azonban a híradás hiteles, akkor az nagymértékben hozzá fog járulni a már teljesen élére állított helyzet tisztázásához. A miniszterium intézkedése helyreállítja a békét a J. N. S. és az alszövetségek között, úgyhogy a szövetség a közgyűlésig most már zavartalanul működhetik.

A zagrebi Concordia eldöntetlenül mérkőzött Baselben

Concordia—Nornstern 1:1 (0:1)

Baselből jelentik: Mintegy tízezer főnyi közönség előtt mérkőzött újév napján a zagrebi Concordia együttese Baselban Svájc egyik legjobb csapatával, a Nornstern-nel.

A Concordia meglepően szép játékokat produkált, jobb volt ellenfelénél és ha esatárai kitűzők használni helyezteiket, néhány gólos győzelmet aradhátott volna.

A vezető gólt a baseli csapat szerezte meg a tizenhatodik percben Ehrenberger révén, amelyet az első félidőben sorozatos támadások után sem tudott kiegyenlíteni a Concordia. A második félidőben a Concordia még nagyobb fölénybe került, csatlói azonban minden gólligyezet elcsúszottak. A 1. félidő 11. perében Premrl egy tizenegyeset málly lőtt, végre a hatmincötödik percben sikerült a kiegyenlítést megszerezni Simicsics góljával.

A Concordia legjobb emberei Premrl centerhalli és Löw balszélső voltak.

Az SzMTC Pillangó-bálla. A szuboticei vasas sport klub január hó 11-ikén este a Lloyd összes termeiben nagyszabású Pillangó-bálat rendez. A mulatság szórakoztató eseményei közül különösen a Pillangó-királynőválasztás és a léggömbverseny emelkedik ki. A zenét elsőrendű cigányzenekar fogja szolgáltatni.

Nem alakult meg a »Gradjanszki 1911.« Zagrebből jelentik. A Gradjanszki sportklubról — mint ismeretes — nemrégiben több kiváló játékos kilépett és Gradjanszki 1911 néven új sportegyesületet alakított. A Gradjanszki a hatóságok kifogást emelt az ellen, hogy az új sportklub a Gradjanszki nevet használja és erre való tekintettel a zagrebi rendőrség mint elsőlégi hatóság visszautasította a Gradjanszki 1911 alapszabályait azzal, hogy csak más név alatt engedélyezi a megalakulását.

INTERJU A VILÁGVÁROSSAL — A SZERELEMÉRŐL

Az aranyzóke asszony és az ezeregyedik nőt kereső magános férfi — A Don Juan, az álmodozó leány és az élményre vágyó asszony jelíges levelekben —
A riporter, mint Ámor.

Bécs, december.

— Szerellem a világvárossal. Ocska agyonhajszolt fogalom — gondolják sokan akik a címet olvassák. — Pont százegyszer írták meg és hatalmas könyvtárra ragynának a tárcák eszélek regények, boházatok és drámák amelyeket a csengő-bongó, labirintusos köregeteg millió s millió változatos szerelmi életéből raktak papírra.

És mégis örök a szó és kifogyhatatlan, mert olyan napokat élünk, amikor a szerelmet már nem tartják problémának, mikor a nagy felszabadulásról a kis némi harcok kézlégyintéses elintézéséről beszélnek, érdemes volt riportot keresni, besompolyogni a lelkekbe és megkérdezni a lármás fényes, hazug és szenvedő világvárost, hogy mi a véleménye a szerelemtől... Ime az interjú:

*

A nagy naplópap egyik decemberi számában a sok ezer tarkaság között két apró szürke hirdetés jelent meg. Keskeny petít-szedésben. A gondos nyomdászkezek úgy szedték ki, ahogy megrendelték. Szürkén, felhúzás nélkül. A hirdetések szövege pedig a következő volt.

A tiéd vagyok!

Aranyzóke, forrón és illatosan kereslek és nem tudlak megtalálni. A férfit akizhez odabonulhatnék boldogan, szerelemittasan, ezer vágyakozással. Választ! Hiszen csak te hiányzol az életemből! Jelígre az expedíció továbbát.

Ezer asszonyom van.

és mégis egyedül vagyok. Keresem az ezeregyediket aki istenné koronázza bennem a férfit. Ha megtalálom, magammal viszem az álmok országába, ahol élek. »Várlak« jelíges leveleket a lap expedíciójába.

A két szürke kis hirdetés mogyván lapult meg a lap egyik szögletében, a kávéházak füstjében, a családi asztalok meleg párájában és a hónapos szobák sárga homályában. Aztán néhány nap elteltével öreg vörösispák »közszolgálat« eszorgott be a nagy lap kiadói-vatáiba. Beállt a hosszú libasorba s egy óra múlva már rákerült a sor. A vörös sipka alól előkerült a két hirdetés, vevény.

— Vártak 18325 és Csak te hiányzol életemből, 6974 — olvasta bürokratikus komolysággal a szerelmi hirdetések levélárnyékúja és néhány percere eltűnt a leveles polcok között.

Az öreg hordár ezután tovább eszorgott. Egy kávéháza cammogt, ahol diszkrét és tapasztalt mozdulattal nyújtotta át a papírhalmazt egy titokzatos férfinak, aki ördögi mosolygással rakta azt az aktatáskájába...

S az íróasztal egyhangúságában megnyílt az aktatáska. Kezdetül vette a szortírozás. Szegény levelek. Ott feleltek egymás hátán, szívárvány színekben. — Szíziéle illat ümlött ki belőlük. A gondosan leragasztott borítékok magukba zárták az írást. Az ördögien mosolygó titokzatos ur kezében megvillant a kés és a borítékok halk sóhájjal repedtek ketté. A titokzatos ur tekintete most az aláírásokhoz tapadt és a levelek két csoportra osztódtak: a nők és a férfiak csoportjára. Komoly fizikai munka volt ez. Az ujjak beleláradtak a papírszövetbe és a kés harminchatszor szaladt végig a sok borítékon.

Az íres borítékok a kályha lobogó lángjába kerültek és a titokzatos ur a csoportba osztott leveleket kezdte számlálni. Kitént hogy a »Csak te hiányzol az életemből« jelígei aranyzóke, forrón és illatosan férfit kereső hölgy huszonnégy választ kapott hirdetésre, huszonnégy vállalkozó szellemű férfiól, akik tehát hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy az aranyzóke szép ismeretlen odaboruljon hozzájuk, boldogan szerelemittasan, ezer vágyakozással, mert minden bizomnyal ök azok, akik egyedül hiányoznak az életéből. Egy szerelemszomjas nő jelentkezik és huszonnégy férfi akarja egyszerre megvizsgáltatni. A férfi csoportja mindössze egy tucat. Szóval pont a fele.

— Na, igen. Nem csoda. A szerencsétlennek ezer asszonya van és mégis egyedül van. Aztán istenné akarja magát koronáztatni — az ezeregyedik nével, akinek viszont mindössze csak az álmok országát ígéri. Ha álmok helyett egy bíber bundát ígértél volna, akkor minden bizomnyal megtízszereződött volna a jelentkezők száma. De az álmok országába — mint a mellékelt ábra mutatja — mindössze tizenkét világvárosi asszony kívánczik — filozofált a titokzatos ur. És az aranyzóke hölgy távollétében olvasni kezdte a leveleit.

— Nagyságos asszonyom! — írta világos sárga papíron B. A. — Felteszem hogy asszony és nem leány. Szinte látom kigyószertien csavarodó karjait,

amelyekkel át szeretné ölelni a férfit, akit szeret. Nyomok látom. Nem tévedek, ugy-e? Huszonnyolc éves nőtlen magántisztviselő vagyok. Fix fizetésem van és egy facégnél dolgozom. Boldog volnék, ha engem választana. Levélét alábbi címre kérem (Teljes aláírás, lakáscím. — Szegény fiu, a fehér asszony nem fog válaszolni!)

— Öszintén kívánom a barátságát — hangzik egy másik levél. Tudom, hogy tele székszízzel olvasta ezt az írást, de alkalhat adok Önnek, hogy minden irányban meggyőződhessék szavahihetőségéről. Komoly, szilárd jellemű, igaz gentleman vagyok, aki a legnagyobb diszkrécióval fogom kezelni ismerettségüket. Tudom, hogy mit érez, vágyakozását az igazi férfi után megértem és becsülöm. Remélem, megtalálja bennem azt, akit keres. S mérnök. Telefon:...

Kemény merész írás következett.

— Végre egy asszonyi hang, amely visszhangra talál bennem — írja az örök Don Juan-típus. Magas, nagyon elegáns férfi vagyok. Hátszobás garson lakással rendelkezem a helyvárossal. A pénz nem érdekel. Szerencsésnek mondhatja magát, ha megismer. K. K. 66. pósthivatal poste restante.

Tapasztalt aranyzóke őssoros levelei következtek. Megszámlált nélkül két tömör mondatban megadják személyleírásokat és három szóval találkat kérnek az uccasarkon, a villamos megállónál, a kávéházban és a színházban.

M. »Huszonnyolc éves festőművész« azonban ügyes fiu. Nem sokat kertet. Egyszerűn három és fél sorban lakására invitálja az ismeretlen szőke démont s mindjárt fel is kéri hogy legyen a modellje egy igen érdekes csomóletéhez, amelyből még hiányzik a szép és szerelmes nő akcja. — Délután fél háromkor — adja meg a kedvező időpontot M. 24 éves festőművész ur.

A titokzatos ur aki a »Csak te hiányzol az életemből« jelíges leveleket olvasgatta, most a fehér árkaspantroshoz ért. Szélszűkkel vette kezébe. Egy kereskedelmi utazó írta. Üzleti stílusban és félre magyarázhatatlan egyszerűséggel három ezret kér »kölcsönre«. Kijelenti hogy egyszerű üzletre van kitérése, aminek lebonyolítása után hajlandó szívét és kezét nyújtani a kölcsönnek, akinek minden bizomnyal csak ez hiányzik az életéből.

Az utazó ur azonban koránt sínes egyedül a kíváncsiságával. Négy másik ur is »jelentkezőtlenbe« öszszegő hozományra tart számot, egy gavalier pillanatnyi pénzszavaráról »kénytelen« megemlékezni, egy aranyos fiu pedig így ír:

— Ha komoly érett s idősabb asszony s ha gazdag. — egy gondoljon rám, Huszonegy éves színésznő vagyok, sőt szőke, dus hajam és kék szemem van. (Teljes cím.)

Egy másik hasonló gondolkozású fiatalember ibolyák, agyonparfomözött levélpapíron sportezett, izmos megjeléséről tesz félre nem érthető megjegyzéseket és hogy komplett legyen az ensemble, az elővigyázatos s tekintélyes ötvényes levele is sorra kerül, gápirással, mentecellőzve, de őszinén megírja, hogy családos, nagy diszkréciója volna szükség, jelentkező »támogatást« ígér s a választ ő is a főpostára kéri.

A gyűjteményt a kerítőnő óvatosan írta fejezi be, gyengéd célzásokat tesz egy csinosan berendezett és diszkrétan fekvő hátszobás lakásra, ahol különböző időben igen disztingált társaság szokott egybegyűlni.

— Ha nincs társaság, csatlakozzon hozzánk. (72-es pósthivatal).

S a titokzatos ur, most a női levelekre helyezte szentszótörő ujját.

— Azért írok — hangzik a tizenkilenc esztendő leány szabályosan kirajzolt levele, — mert ugy érzeni, engem keres. Szőke bubójelem van, 167 centiméter magas nagy sportbarát.

Eladó

Kiszomborban 100 hold elsőrendű

szántóföld

vetéssel, felszereléssel, tanyaépít-
letekkel együtt

A birtok a Szegedre vezető köves út mellett, a vasutállomástól 500 méterre fekszik.

Felvilágosítással szolgál Vig Lajos Szentá

— Vigkedélyű, fess nő vagyok. — írja hosszú vastag betűkkel a másik, sőt mondhatnám nagyon vigkedélyű, sem nagyon fiatal, sem öreg...

A harmadik elhallgatja külsejét. Tudását ütögtatja. Megírja, mennyi mindent tanult. Több nyelven beszél. Francia, angol szavakat vegyít a mondataiba.

— Fit partnere lehetnék — jelenti ki beszámolója után szerény meggyőződéssel.

Egy további már felkészül a találkára. Megadja a villamos vonalat, ahol a randevu helye kijelölendő és pontosan leírja a tolettjét.

— Fekete kabát, fekete kalap, közép termet. »világos« arc. (Teljes cím.)

S most a titokzatos levélbontó ajkán megtorpan a fanyar mosoly. Hosszu vékony betűs írás kerül a kezébe, halványársárga papíron. A levél így hangzik:

Uram!

Talán titokban megvet, ha e sorokat olvassa. De nekem már ez sem fontos. Semmire fontos. Asszony vagyok. Van férjem is és egy háromszentendős kisfiam. S mégis írok Önnek, az ismeretlennek... Uram értesse meg, én boldogtalan vagyok, nagyon boldogtalan s egy kis boldogságot keresek. Egyszer leg-
alább — nagyon boldog akarok lenni. Álmodni akarok magával az Ön álmovilágában, ahol él. Jelige: »Öt óra«, főposta.

A levélolvasó egészen elszomorodott a halványársárga írás után s csak a következő levél hozta vissza jókedvét. Az egyenletes, magas betűk a következők tartalmazták:

Kalandra vágyom!

Huszonnyolc éves vagyok, 171 centiméter magas, kacsu, felt természetű. Anyagi nem érdekel, mindameltt a találkozások költségeit partneromnak kell viselnie. Diszkrétó és egészen feltétel.

És a levelek fogytak az íróasztalon. Sablonos, rövid írások, házasságkövetők levelei nagy választékban gyűltak fel az ezeregyedik asszonyi kereső magános férfi előtt.

*

A titokzatos ur, mikor végére ért a levélhalmaznak, egy percig elgondolkodott, azután a toll után nyúlt. Kiválasztott két egymáshoz illő levelet, azután a két címre levél ment. A nőnek férfi, a férfinak pedig elváltoztatott női írással.

A pár pontosan megjelent az előírtas jelvényekkel és ruházatban. Megismerkedtek és egy perc múlva megindultak a kivülgítot estében.

A titokzatos ur ismeretlenül is örült a sikernek, de egyszer ijedten kiáltott fel:

— De mi lesz, ha megmutatják egymásnak a leveleket és kiténik, hogy egyik sem hirdetés.

A titokzatos urnak tele lett a szíve gyöngédséggel és emberszeretettel. Elővette a töltöttollat és újabb levelet címzett a pár részére:

— Kérem ne esdálkozozzan azon ami történt. Egy riporter van a dologban, akinek szüksége volt egy interjúra a világvárossal a szerelemről.

Egyébként üdvözlöm Önöket és mindkettőjüknél kellemes együttléteket kívánok...

Mozgólépcső és liftvonat

Newyork legújabb csodája — Százemeletes épület, amelyben harmincezer ember fér el

Newyorkból jelentik: Átlag minden félévben felépítenek Newyorkban egy felhőkarcolót s akkor mindenki kijelenti, hogy az összes régi felhőkarcoló elbujhat az új mellett, amely jó néhány méterrel túlszárnyalja őket. Most azután valóban felépül az a felhőkarcoló, amely messze maga mögött hagyja minden eddigi kollégáját. A Madison Squaren építi fel ezt a házkolosszust a Metropolitan életbiztosító társaság. Száz emeletre lesz az épület. Szükség is van erre a száz emeletre, mert itt akarják elhelyezni a mamut-vállalat összes irodáit. Harmincezer ember számára kell hely az új felhőkarcolóban.

Az első tizenhárom emeletre mozgólépcsőn lehet feljutni. Ezt tartják most az amerikaiak a legpraktikusabb közlekedési eszköznek, amely nem túlságosan nagy magasságokban máris kiszorítja a liftet. Csak a tizenharmadik emeleten túl kezdődik a liftközlekedés egészen speciálisan berendezett expresszlifttel. Így megy ez egészen a harminckettedik emeletig. A harminckettőtől a századik emeletig két liftvonat viszi a közönséget. Egy-egy vonat tíz kocsiból áll.

Két emeletre lesz az épületnek — a föld alatt. Az első földalatti emeletre közvetlen bejárás lesz a legközelebbi földalatti állomástól. Ezen a két szuterén emeleten rendezik be az alkalmazottak számára a vendéglőt. Rengeteg főkapuja lesz az épületnek s lesz egy külön kapu autók és teherautók számára. Az árut, amit a teherautók hoznak be, hatalmas teherlift viszi fel egészen a századik emeletig. A leglighétkusabban fogják berendezni s megkonstruálni a felhőkarcolót. Amennyire lehet, kizárólag üvegfelületekkel fognak dolgozni, hogy minden helyiségbe zavartalanul beáradhasson a napfény.

Egy élet eladó háromszázötven dollárért

Milyen veszélyek leselkednek naponta a hivatásos ejtőernyő-ugróra? — A halálos ugrás — Az expressz elé zuhan az ejtőernyő

Miss Laura Bernet Amerika leghíresebb ejtőernyő ugrónője legutóbb érdekes nyilatkozatot tett nehéz hivatásáról az egyik nagy newyorki lap munkatársának.

— Az a foglalkozásom — kezdte nyilatkozatát Miss Bernet — hogy bizonyos összeg ellenében alázuhanok az égből.

— Különösen hangzik, de így van. És minél magasabbról zuhanok, annál nagyobb összeget fizetnek ki odaírn.

— A repülőgép sítit a levegőben, az ellenszél kísértetiesen vág a nagy rohanásban és én a gép szárnyán állok hátamon a kis selyemcsomaggal. A pilóta int. Egy kis mozdulat: már zuhanok. Egy... kettő... három... négy... öt: kioldom a hurkot a mellemen összehúzódna a kötelek, az ejtőernyő nagy lobbogással kibomlik a zuhanás irama lassul és...

— De hogy az elején kezdjem, pályám kezdetén, tizenhat éves koromban zenével kezdtem. Volt néhány hangversenyem, elvittek vaudeville-turnéra, aztán valahogy állás nélkül maradtam. Állás és pénz nélkül egy idegen városban, amelyet ezenfelül még Csikágónak is hívtak.

— Pályát változtattam. A közönség mulattatására és az amerikai repülés fejlesztésének szolgálatában a kék egekből selyem ejtőernyővel leugrok.

— Egyik nő tanít a másik írógépet, a harmadik főz, a negyedik milliomoshoz megy férjhez, — miért ne lehessen én ejtőernyőugró? Természetesen pénzt kapok ezért, mint ahogy pénzt kapnak a tanításért, írógépelésért, főzésért, esetleg más formában a férjhezmenetelért.

— És az én pályám nem haszontalan. Ugrásaimmal felhívom az amerikai közönség figyelmét a repülésre, a levegőre, a jövő terebélyre.

Fiatal leány a rohanó repülőgép szárnyán...

— Első ugrásomat sohasem fogom elfelejteni. Mindig sportszerető voltam és az iskolai évek alatt talán többet voltam az atlétikai pályán, mint a tanteremben.

— Első ugrásomat három évvel ezelőtt tettem a Csikágó egyik külvárosában. Huszonegy éves voltam, pénz és állás nélkül. Egy nagy teletügyönség akart reklámot csinálni az építendő elővárosának. Az ügynökség repülőgépet bérelt, pilótát szerződöttetett, akinek nyaktörő mutatóvanyai a közönség figyelmét felhívják az elővárosra. A repülőgép arról a kopár térségre indult volna vissza. A mutatóvanyt hetekkel előre minden laphan bejelentették. Az utolsó napon jutott csak a vezetőség észébe, hogy manapság a repülőmutatóvanyok nem olyan ritkák, hogy a csikágói közönség figyelmét lekössék. Valaki azt ajánlotta, hogy szerződtesse nek az egyik, aki ejtőernyővel leugrik a legveszedelmesebb mutatóvanyok közepette. Szerencsémre éppen a közelben voltam és rövid gondolkodás után jelentkeztem. Elmondtam, hogy rengetegszer repültem már életemben, ami igaz is volt, csak azt hallgattam el, hogy ejtőernyő még sohasem volt a hátamon.

Istenkísértés háromszázötven dollárért

— Így félóráig az ejtőernyő szerkezetét tanulmányozva és a háromszázötven dollárra gondolva amely kihuz minden adósságomból belebujtam a borkabátba, nadrágba, felvettem a pilótasisakot és hátamra kötöttem az ejtőernyőt.

— A pilóta mosolyogva segített be a gépbe és néhány pillanat múlva megindultunk. Erős zugással hagytuk el a földet és a gép ördögi gyorsasággal furta be magát a levegőbe, egyenesen fel a felhők közé. Amikor Csikágó már csak egy nagy halom piszkos kavicscsá vált, lassan kímáztam az ülésből eszesztam az alsó szárny végére. Itt egy fémlap nyult ki, amelyre nekem a megállapodás szerint fel kellett állanom. A repülőgép most már vízszintesen sítitett ötezer láb magasságban Csikágó felett. Én kiegyenesedtem az acél-lapon és kinyújtott karokkal fogtam a felsőszárnyat. Ebben a pillanatban csak arra gondoltam, hogy milyen érdekes figura lehet egy fiatal borkabátos lány, aki úgy zuhan a levegőben, mintha legfeljebb egy biztos vitorlás orrában állna. Sajnos, a pilóta mással volt elfoglalva és én kissé sajnálattal gondoltam arra, hogy senki sem láthat.

»Halálos esés«

— Ezekben a pillanatokban a vér rendes gyorsasággal keringett ereimben, a légzésem sem volt szaporá: nem féltem, nem volt egy szikra rémület bennem. Tudtam, hogy az ejtőernyő szabályosan van összehajlítva a hátamon tudtam hogy semminek sem ütődhetik neki az ugrás alatt.

— Csak a »halálos esés«-től féltem egy kicsit. A »halálos esés« néhány pillanattal tart. Amikor az ember leugrik a repülőgépről, nem huzhatja meg azonnal a kis zsinórt, mely kioldja az ejtőernyő köteleit, mert ha túlkorán kioldódnak a kötelek, akkor könnyen belecavarodhatnak a repülőgépbe és úgy a leugró, mint a pilóta halálát okozhatják. Ezért néhány pillanattal az ember, mint az öngyilkos, aki leugrik a

tizedik emeletről. Amikor az esés alatt az ember lassan ötöt számol, akkor már biztos, hogy kikerül a repülőgép közeléből, akkor meghuzhatja a szabadító zsinórt, egy kis suhogást hall, a kötelek lassankint megfeszülnek a testen, az ejtőernyő kinyílik: a halálos esésnek már vége.

— Ezt mind jól tudtam azokban a pillanatokban, amikor a repülőgép szárnyain állottam. A pilóta mindent megmagyarázott.

— Most a pilóta keztyús keze felemelkedett és leereszkedett: annak a jele, hogy ugranom kell.

— A kezemmel celeresztettem a felsőszárnyat s a következő pillanatban hanyatbuktam a mérhetetlen levegőtengerben. Hangosan számolni kezdtem, amikor ölhöz értem, meghuztam a szabadító zsinórt. A »halálos esés«, amely körülbelül száznyolcvan-kétszáz lábat jelent, ez alkalommal nem volt valami kellemes. Fejjel lefelé zuhanam. A zsinór meghuzása után éreztem, hogy a kötelek fájdalmasan a mellembe vágódnak. Mondhatom, életemben nem volt ilyen kellemes fájdalom. Az a fájdalom azt jelentette, hogy most már megszüntem a nehézkedési erő kegyetlen törvényei szerint zuhanó test lenni.

— Természetesen a nagy teletügyönség vezetői, háromszázötven dollárt fizettek ezért az ugrásért azt szerették, volna, hogy az ő telkeik helvére érkezzen meg. Ez alkalommal a szelek nagyfelküen megengedték, hogy a teletügyönség kívánsága teljesüljön. Gyönyörűen érttem földet, majdnem az elővárosnak kikalkulmozott hely közepére. A földre értem, néhány lépést gurultam, kibontakoztam a kötelekekből és már jöttek is a lelkesen gratuláló nézők és dicsérték ügyességemet és gyakorlatomat.

— Aki ült már robozó autóban és elszorult a lélegzete, amint a káprázatos iram szele az arcába csapott, annak fogalma lehet, hogy milyen érzés az majdnem nap-nap után másodpercenként 16 lábás sebességgel alázuhanni.

— Mégis, — szinte türelmetlenül vártam azt a percet, amikor a világrekorddöntésnek szánt ugrásomat megtehetem.

— Olyan magasról akarok leugrani, mint amilyen magas repülőgép fel tud jutni. Körülbelül öt mérföld magasságból akarok leugrani.

— Az ejtőernyőugró nagyon sok veszedelemmel néz szembe, amikor elereszti a biztosan robozó repülőgépet a lába alól. Mindig a legnagyobb gonddal szoktam az ejtőernyő csomagolását elkészíteni. Evvel a veszéllyel tehát sohasem kerültem szembe. De van ezután még egy sokkal borzalmasabb veszély: az ejtőernyő nem nyílik ki.

Ingyenmozi, Kája a fekete csillag, harminc-ötödínáros fagylalt és egyéb gyönyörűségek

Huszonégyóra Zagreb éleléből

Zagreb, december

Zagreb sok tekintetben nem olyan, mint a többi város. Van benne valami kedves könnyedség, amilyen a háború utáni Párisban káprázta, az élet rohan az utcákon és az apró történetek nagy eseményekbe vesznek bele.

Huszonégy óra egy város életéből.

Szombat. A Jelasics-téren rengeteg ember, villamoscsilingelés, autótülkölés, rikkancok eszeveszett hangversenye. A villanyóra kismutatója lassan bándukel a hatos szám felé. Különös figurák állják körül ilyenkor az óra nagy reklámtálpát. Ijesztően sápadt fiú. Olyan az arca, mint a tojás fehérje. Türelmetlenül topog, le-föl járkal az óra előtt. Széles karimájú fekete kalap van rajta, fekete kabátja gallérja alól fehér sál villan elő. Észre lehet venni az arcán, hogy dühös. Fölnéz az órára. Elmegy. A sarkig. Ott lassít és megfordul. Gyors léptekkel siet vissza, nekitámaszkodik az egyik magányos iroda hirdetéseihez és tovább vár. Negyedhét. Jön a lány. Bunda van rajta, szürke kalap, drapp harisnya és csizma. Mosolyog. A fiú is.

Belekarol a lányba és halkán mond neki valamit. Hallani, hogy a lány nevet és a kalap alá simítja szöke haját.

Fél hét. »A fehér árnyék«. Ez egy filmnek a címe. Ton-film. Nem egész ton, de az nem is baj. Hetek óta vetítik telt házak mellett, mert nagyon szomorú. Ez a legszerelmesebb történet Romeo és Julia óta. A hölgyek rajonganak érte. Az előadás előtt Tita Ruffo jelenik meg a vásznon. Énekel az Atriknából. Ezt hallani is lehet. A közönséget azonban nem érdekli túlságo-

Ha az ejtőernyő nem nyílik ki...

— Az ember megkezdi a »halál ugrást«, számol szép lassan ötig és meghuzza az ernyőt kieresztő zsinórt és az ejtőernyő nem nyílik ki!

— Newyork közelében ugrottam egyszer 4800 láb magasságból. Minél magasabbról kell ugranom, annál biztosabban érzem magam. Ez nem volt ilyen biztonságos ugrás. A halálos ugrás megtörtént. Összehúzódva a nyakam alá huzott térdekkel zuhanam lefelé, kívártam a szükséges időt és meghuztam a nyitó zsinórt. A zsinór nem működött. Ez azt is jelentheti, hogy az ernyőt rosszul csomagoltam össze és azt is jelenthetné ha nem volna nagy gyakorlatom, hogy legkésőbb két perccel belül összetört tagokkal fogok lent beverni.

— Ujra huztam egyet... de a zsinór nem engedett

— Ujra... eredmény még mindig nincs.

— Közben egyre növekvő sebességgel zuhanam lefelé.

— Harmadszor, negyedszer huztam, hiába. Ötödszörre két kézzel fogtam meg a zsinórt és nagyot rántottam rajta. A zsinór engedett!

— Körülbelül kétezer lábat zuhanhattam, mint egy elejtett kődarab, amikor éreztem, hogy testemen a kötelek összeszorulnak. Az ejtőernyő kitért. Még hátra volt körülbelül háromszáz láb, ezt a távolságot boldogan dudolva tettem meg és nagyszerű érzéssel érttem földet.

— Mi mindenre nem gondoltam azok alatt az elkeseredett pillanatok alatt! Az agyamban mégis egy kép uralkodott. Miss Lura Bennett Hesse képe, aki a piszkos földön véres huscsmóvá formátlanodva fekszik.

Versenyfutás a halálos expresszrel

— Egyszer, amikor a long-islandi Roosevelt Field-en ugrottam, erős szélbe kerültem, amely egészen eltérített az irányomtól. Már a föld közvetlen közelébe értem, amikor észrevettem, hogy tiz-tizenkét lábnyira alattam vasuti sínok húzódnak el. Ebben a pillanatban a síneken feltűnt a vágatóJamaika-expressz. Hirtelen ernyőcsuszátatást próbáltam és elis térítettem az esés irányát de nem vettem észre, hogy a sínok kanyarodnak s a kanyarodó folytán most már a robozó expressz oldalának ütődhetek. Hirtelen ahogy csak tudtam, felhúzódtam a kötelekbe és a lábaimat gyorsan felrántottam. Mindez pillanatok alatt történt. Az expressz szelét már az arcomon éreztem, amikor egy utolsó erőfeszítéssel még magasabba huzódtam, úgyhogy hajszálpontossággal átrepültem a villámgyorsan robozó expressz felett. A lábam még surolta is az egyik vagon tetejét. Tiz-tizenkét lábnyira a sínpartól földre értem és percekig kábultan a földön fekvé maradtam.

— Hasonló esete volt néhány évvel ezelőtt egy hadirepülőnek aki szintén a sínok közvetlen közelében ért földet. Valahogy ő is elkerülte volna a síneket ha az egyik vasuti munkás meg nem ragadja a lábát. Ezáltal nem is repült tovább de olyan hirtelen ért földet, hogy a feje a sínhez zuzódott. A szerencsétlen pilóta azonnal meghalt.

san. Ők Matta Loara kíváncsiak, a lezüllött orvosra és kedvesére a kis Faywayra. Az utóbbi egy sötétbőrű, de galamblelkű amazon, aki az egész darabban félméztelenül szaladgál, sahajtozik és sir.

*

Fél kilenc. A Gradszki Podrumban mozdulni sem lehet. Vacsoráznak. Kaszino-tojást, tokot, bécsit. Ilyenkor azonban már számos kapulj is foglalt. Ott is vacsoráznak. Friss és meleg tepertőt.

*

Valamivel később... Asztoria kávéház, szemben a börze palotájával. A Zagrebban tartózkodó szuboticaik találkozóhelye.

— Arnold, a Naplót.

Minden második percben ezt hallani.

*

Tizenegykor a Kolo kerül sorra. Kedves kis mulató a színház mögött. Vakítóan fehér asztalok, kényelmes páholyok és hat cigány. És Kája, Zagreb kedvence. Fiatal, szép és fekete énekesnő. Meleg, behízelgő a hangja. Kezében csörgődob. Szomorú és vidám szláv dalcak énekel. A teremben ilyenkor mindenki figyel és hallgatja a naiv, furcsa kis nótákat.

*

Éjfél után az ucca csöndes. A lassu őszi szél néhány falevelet sodor magával. A lámpák párába vesző fénye halványasárga sávokat csöpögtet az utra. Csak néha-néha topog végig valaki a csöndben. A léptek bántóan disszonánsan hangosak.

*

Az állomáson. Olyan, mint a legtöbb állomás. A harmadik osztály váróterme is olyan, mint másutt. Fá-

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 280 ÓRA ALATT

A ZEPPELIN VILÁGKÖRÜLI UTJA — IRTA: VÉCSEY ZOLTÁN

— Copyright by Bácsmezei Napló —

radt alakok nyulnak el a padon. Kettőn egymásra dőlnek. Ha beszállást jelző kolompaszó felhangzik, egyik-másik riadtan ébred. A többi nem zavarhatja magát. Megszokták.

Egy óraker Zagreb már úgy alszik, mint egy ártatlan kisgyerek és csak a rendőr léptei konganak végig az uccákon.

*

Reggel. Hat óra. Az uccatisztogató lógó fejjel ül a kocsián és végigdöcög a városban. Háttul forog az éktelenül nagy, hengeralakú seprő. Egy csőből szakadatlanul ömlik a víz. Az eső is esik, de az nem fontos. A kocsi ránez a fogantyúra. Gondolkozik, elzárja-e a csövet. Lusta kinyújtja a karját. Egy-egy ablak nyílik ki és egy-egy fehérbőrtűs fej bukkan elő. Néhány töpörödött nőneke tüpeg a templom felé. Minden sarkon összetalálkoznak páran. Még sötét van, nehezen ismerik meg egymást. Az egyik ablakban öreg ur áll és buzák szór ki az uccára. Nagy sereg galamb zuhog az elemőztára. Az öreg ur elégedetten mosolyog. A kávéházak redőnye gyorsan szalad fel. A pincérek álmosan lézengenek az asztalok között. A kávéháza mellé menekülnek és a kezüket melengetik. A maronítűtő embert is látom. Döcög a bódéja felé. Kiszedi az üstöt, meg a zsák maronit. Tüzet rak, fog egy szem gyümölcsöt, beleszúrja a kését és fölviszszenti. Ugy teszi a rostára. Az elsőől végig. Estig. Hét óráig kereszttül.

*

Nyolc óra. Az ablakok lassan ébrednek. Fürtösán dőlözött emberek népesítik be az uccát. Fiúk, lányok, asszonyok. Öregok és fiatalok. Zöldesszürke erős vászonnadrág, vagy szoknya, ugyanolyan kabát. Szürke sport-sapka, vastag pamutharisnya, ijeszítően nagy cipők. Mindenkinek a hátán tömött hátszák. Néhány skitálpis látható. A Stamen már hó ül. Reggel indulnak a hegyre és dél felé ott vannak. Csak néhány órát maradhatnak fenn, de elmúlik a vasárnap. Tízeg, tizenegyig alig látni mást az uccán, mint turistát.

*

Tizenegy óra. Zrinjevac. Padok hosszú sarban. Az ut két szélén élsárgult levelű platánok torposzkednek. Mozdulni se lehet, annyi az ember a sétatéren. Kibukkan a nap. A vörösek lármáznak a fákon, a villamos nagy széllel rohog. A domináló hang: cin-cin. És valami szűnni nem akaró moraj.

Két lány megy előttem. Puskinnól beszélgetnek. Aztán minden átmenet nélkül valami piros ruha kerül sorra. A hátam mögött latin igeragozás csendül fel...

*

Délután kettő. Maksimír. A piszkos kis tó partján öregedő polgárok áldogálnak és vigyáznak a horgászokra. Az erdő nagy és itt a tó körül csupa szomorufűz. Süt a nap. Beljebb bükk, hárs, nyárfa. Mókások szaladgálnak az ágak között s a hátukat melengetik a napon. Valamivel tovább oroszlan erdőt. Állatkert. Egy dinárért lehet élvezni a világ tannáját. Színes tollu madarak, rengeteg sas, egy vidra is látható. A víz partján kassal. A gyerekek kével debálik, de nem mozdul. Özvegy és rossz kedve van. Két öreg jegesmedve szomorkodik a műtőcsapok között. Lomhán járkálnak föl és alá.

Az érdeklődés középpontjában Jurek ur és Jurek-né asszony Steiek állnak. A két majom. Vöröshagymát esznek, amely kitűnő illatot áraszt. Jurek ur elővigyázatosan tisztítja meg a hagymát és átnyújtja nejének, aztán kinyújtja kezét a rácsos és észbenő pillantást vet a kisasszonyra, aki a kitűnő eledelt retiküljéből szedi elő.

A «vurstlihan» élénk a forgalom. A kintorna pompás valcer játszik, közben fülsiketítő durranások hallatszanak a célövölde felől.

A tejszarnok tömve. Tejfelt esznek és turót. A szemközti konkurenciánál viszont a kranjszka kobara illata terjeng. Zagrebi specialitás.

*

Öt órai tea az Espanade-ban. A legelőkelőbb zagrebi hotel. A táncterem tojásdésalaku, a parkettja, mintha üvegéből volna. A villanykörték, a mennyezet és a falak között rejtőznek. Harmincöt dinár egy szelet fagyalt, a tea viszont csak tizenyolc dinár. Sejtelmes tangó, angol valcer és slow fox a divat. Halványkék selyemruhák. Az egykőves briliáns gyűrű is divat. Itt az a divat, ami drága.

*

Hat óra. A Jelastic téren rengeteg ember. Egyik ház tetején kifeszített fehér lepedő. Ingyenmozi. Valami régi burleszkot játszanak monoklis kutyával. Az emberek megállnak és nézik. Villamoscsilingelés. A maronít ember kínálja a frissensültet. Az óra alatt kis csoport.

Fiatal lány. Szürke bunda van rajta, szürke kalap, drapp harisnya és eszma. Szép kis laceszima. Kalapja alól szőke haj kandikál ki. Szája piros. Természetesen a festéktől. Időseken topog. Főkapja a fejét és elnéz. A sarkig. Megáll. Visszafordul. Nekitámaszkodik az óra üvegfalapzatának és nézi a levegőt.

Randevura vár.

E. I.

Az étkező lassan kiürül, magamban maradok. A steward az edényeket törölgeti és rakogatja helyükre. Észreveszem, hogy a sarokban gyönyörű virágkoszorú támaszkodik a falnak. Odalépek, nézegetem. A birodalom zászlajának színeiből összeállított két selyemszalag borítja el a virágokat. Német- és cnyillbetűs felírás rajtuk:

»Az orosz földben pikéző bajtársaknak. — A Graf Zeppelin személyzete.«

Nem figyel senki. Kegyeletsértést követek el ugyan, de a kísértés ellenállhatatlan. Egy piros székfű hajlik felém, az Oduska kedves virága. Ha már neki nem küldhetem el, eljuttatom az alterekőjének. Gyors mozdulattal letöröm s kabátom belső zsebébe csuszítom.

Lábujjhegyen lopakodtam ki az étkezőből s visszafertem a navigációs helyiségbe.

VII.

Németország felett tovább. A rádió tökéletesen működik és pontos sorrendben adják át nekem a meteorológiai jelentéseket. Szorgalmasan távezetem őket a térképre, amely az összes szükséges elemeket: légnomást, széljárás viszonyokat, a szél erősségét, irányát feltünteti s csakhamar kialakul a kelet-európai tábla klimatikus képe, amely fölött holnap fogunk röpkölni. Van a rádiókabinban képeket fölfogó készülék is s a Caroussel-cellaiból éppen most kerül ki a moszkvai állomás által megtáviratozott időjárás térkép, a gépezet azonban még nem olyan tökéletes, hogy teljesen rábízhatók magunkat s ezért szükséges, hogy a léghajó meteorológusa is elkészítse a térképet. Kétórás munka után készen vagyok vele s azután Eckenerthez megyek jelentéstelepre.

Az éjjeli órákban, amikor léghajónk Moszkva vidékére ér, délkelet-északnyugati irányban jövő heves ellenszélre bukkanunk, amelyek ereje helyenkint 40—50 km-re becsülhető. Ha tehát az eredeti utirányt akarjuk tartani s Moszkva felett elrepülni, úgy ez a széllel való küzdelem hat-nyolc órával meghosszabbítaná az utat.

A tisztok a térkép fölé hajoltak. Rövid tanácskozás, majd Eckenert kimondotta a szentenciát:

— A szélvidék területe Moszkvától 200 km-nyire terjed északi irányban. Moszkvát tehát elkerüljük. Nagyon sajnálom, hogy a szovjetkormány meghívásának nem tehetek eleget, de a viszonyok a kurzus megváltoztatására kényszerítenek.

Berendezték az új utirányt a térképre. Eszerint Kaspowski irányában fogjuk átszelni az Ural-hegységet.

Az ebéddő kezdődött. A véletlen úgy hozta magával, hogy most Mrs. Leeds szomszédságába kerültem. Kitűnő ebédet szolgáltak fel s mindenféle ital bőven állott az asztalon. Rainai borok, whiskey, édes likőrök és konyak. Az ital pótolja a éhanyagzást, ami a hajón szigorúan tilos.

Leves után egy pohár vörös bort töltöttem hálos szomszédomnak. Figyelmességemet kedves mosolygással nyugtázták, ami felhátorított arra, hogy beszedbe elegyedjek vele.

— Beesznatot kell kórnem Öntől, asszonyom azért a tolakodó megszólításért...

— Ó, szó se legyen több róla. Rögtön utána gondoltam, hogy valamelyik kedves ismerősével tévesztett össze...

— Igen, egy régen látott, kedves ismerősömmel. — Kicsit föllenttem, de úgy éreztem, hogy ez szükséges. — A hasonlatosság, tényleg, egészen megröbbszörít.

— Érdekes, mindenesetre nagyon érdekes. Tudja, hogy igen jól mulattam magamban, ami-

kor ma reggel felfedezett minket az étkezőben. Képzelm, milyen meglepetés volt ez önre. Csaknem sóbálványá meredt.

— Hol van a férje, asszonyom?

— Ó, ő most az üzlettel foglalkozik. A börze az atmoszféra felső rétegeibe is elkísérte. Most fogalmazta meg a sürgönyeit, amelyeket a Zeppelin állomása továbbít. Azt hiszem, nem is annyira az üzlet a fontos ebben, hanem a reklám. Sokat jelent, ha holnap a metropolisok lapjai nagy címberítéssel hozzák az érdekes hírt: »Mr. W. W. Leeds azzal a megbízással, amelyet a Zeppelinről augusztus 15-én 13 óra 42 perckor adott ágenseinek, nagy hausset idézett elő a berlini tőzsdén.« Az üzletember akkor is a földön csuszik, amikor a csillagok birodalmában jár vele a léghajó.

— És asszonyom nem gondol a földiekre?

— Nem, örülök, hogy kiszakadtam a hétköznap monotonosságából. Engem nem érdekelnek a börze legújabb hírei, nem érdekel az áresés, meg áremelkedés, amit Mr. Snowden egy-egy szava, meg egy-egy gesztusa idéz elő a tőzsdén, én most megszabadultam a földi bilincsektől. Azokat az embereket, akik itt tesznek-vesznek körülöttem, nem is tekintem földi halandóknak, hanem valami csodálatos lényeknek, Mars-lakóknak talán. Idáig be voltunk zárva földi börtöneinkbe, szegények, most szállunk vissza őshazánkba, túl a felhőkön, valamelyik ismeretlen bolygóra. Nem nagyszerű érzés ez?

Úresen maradt egy hely mellettünk. Lehmann kapitány telepedett oda.

— Nézzen a földre. Most elhagytuk a német területet. Egy földesik felett haladunk, amelyet danzigi korridorok kereszttel el Európa új térképe.

Lejj a Visztula széles medrében ezüstös fényvel csillog a víz. Körülöttnk lengyel katonai gépek zsonganak, mint a méhek a kaptár körül.

Féltóra mulva újabb német államterület felett vagyunk. Lehmann meghívja Mrs. Leedsot, hogy tekintse meg a navigációs szobát. Végigmotogatta a műszereket, térképeket, az asszony végtelen érdeklődéssel néz meg mindent.

Most vagyunk Tilsit felett. Az utolsó német város.

Öt óra 20 perc. A Zeppelin 120 km-es sebességgel áthaladja a litván határt.

— Üdvözlét Voldemarasnak, a földi diktátornak.

Lehmann nevetve nyugtázza fölkiáltásomat. Visszakísérem vendégünket a kabin ajtajáig.

— És mivel tölti most estig az időt?

— Heine egyik kötetét hoztam magammal. Nézem a szálló tájakat s amikor belefáradtam, felkeresek egy hangulatomhoz illő költeményt, azt olvasgatom.

— Asszonyom, egy nagy kéréssem volna. Egy virágot lopjam a maga számára. Itt nincs kertészet, tehát a koszorúból kellett kiszakítanom. Jóvá akartam tenni a hibámat, amit odalenn követtem el.

Átadtam a szegfűt. Paizán örömmel fogadta.

— Tudja-e, hogy egy-egy szenvedélyes gyűjtő vagyont áldozna ezért az ereklyéért? Nem is tudom, mivel viszonyozzam kedvességét...

Műszereimhez tértem vissza. Lehmann is szorgalmasan dolgozott. Amikor egy pillanatra feltekintett térképéről, megostromoltam kérdésemmel:

— Ki ez a csodálatos nő?

Lehmann csodálkozva nézett rám.

— Nem ismeri? Nem hallott róla? Leeds multimilliomos felesége, Xenia nagyhercegnő, a meggyilkolt cárnak elsőfoku unokahuga.

Tehát Xenia volt az én Oduskám. Xenia, a kiről hasábotkat irnak a világsajtó hasábjain. A csodálatos szépségű orosz nagyhercegnő, aki azzal tüntetett ki egy szerény és szegény meteorológust, hogy tolvajlott virágját elfogadta és most kabinjában ápolja. Nem csodálatos dolog az élet?

(Folytatása következik.)

A szép haj a nő le z bb kessége

A tudomány mai NIGROCAPIN a legjobb és legkisebb. Állandó orvosi a legjobb hajfestésor. Egy csöve 2-3 hónapig elegendő. Állandó eredményt szán kölcsönöz. Fekete és barna színekre kapható. Egy csöve ára postán külföldre 70 dinár. — Gyárja és szállója

János T. Simon, gyógyszerész, Debeljaca 70

CSAKIS PYRAM PASZTA!

LIFKA-MOZI

Csüt. - örök! 61 vasárnapig
2 csodás ujdonság! 2 nagy sláger!

EVELIN HOLT

Erna Morena, Atila Hörbiger

Az örömutca asszonya

Merész tárgyú társadalmi dráma Wohlbrück Olga regénye után. Egy főúri körök utján látogatott mulató hely botrányairól

Támadás a mexikói expresszen

Kalandor film életre halálra a vadnyugaton
Főszereplő: FRED TOMSON

1119—29.

Pályázati hirdetmény

A dr. Singer Bernát zsidó szeretetház egyesület a kórházban betöltendő

alorvosi állásra

pályázatot hirdet.

Az állással járó javadalmazás készpénzilletményből és teljes ellátásból áll.

A pályázat részletes feltételei az egyesület irodájában úgy személyesen mint írásbeli érdeklődésre megtehető.

Az állás 1930. évi február hó 1-én foglalandó.

A pályázat benyújtásának határideje 1930. január 15.

Az előkészítéshez intézett pályázati kérelmek az igazoló okmányokkal vagy azok hiteles másolataival együtt dr. Török Béla igazgató főorvos címére (Jevrejska Bolnica) küldendők be.

Subotica, 1929. december 8.

Jevrejska Verovspovedna Opština, Subotica.

Broj 497—1929.

Hirdetmény

A téli templom és tanácsterem átépítési költségeinek fedezésére kibocsátott kötvények évi törlesztése fejében sorsolás útján a kirendelt bizottság előtt alábbi 50 darab kötvény huzatott ki: 29, 31, 37, 45, 47, 54, 68, 74, 105, 107, 115, 121, 130, 136, 154, 158, 194, 199, 209, 222, 227, 245, 256, 263, 275, 293, 300, 309, 310, 322, 335, 337, 347, 352, 353, 359, 361, 367, 372, 388, 411, 434, 435, 443, 456, 471, 474, 479, 482, 492.

Felhívjuk a kisorsolt kötvények tulajdonosait, hogy a kötvényt beváltás végett a hitközség pénztáránál adják át. A még ki nem sorsolt kötvények után esedékes 8% kamatot a hitközségi pénztár az évi kamatszelvény átadása ellenében a bemutatónak a rendes hivatalos órák alatt bármikor kifizeti.

Subotica, 1929. évi december 31-én.

Dr. Vidov Imre
titkár

Dr. Klein Adólf
elnök

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyeggett jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdezőkötősekhez válaszbélyeg mellékelendő

HÁZASSÁG

Boldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyetvainál sorsjegyet, biztosan nyer. 11116

VÉTELELADÁS

Kátránypapír, börtetőfedő, parafás falszigetelőmezem és vasgerenda bármilyen méret raktárról kapható. — Barzel vaskereskedés, Subotica. 10444

Kaufe 1500—2000 Kg. dicken, ranzigen Salzspeck für Industriezwecke. Angebote an Eduard Drassinov, Zenica (Bosnien). 15190

Prima rétiszénát, valamint szobafűtőszénát, mindenemű tüzfűtő ajánl Fr. Lippert, széna- és fakereskedés, Osijek L., Desatičina 19. Kérjen árjegyzéket. 12520

Eladó egy használt kredenc, teljesen jó pléhajtó és több más butordarab. — Cim a kiadóban. 14721

20%-os koronabónókat legmagasabb áron vásárol Pučka Štedionica, Osijek. 14890

ZSÁK

PONYVA
ZSINEG

legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyva-
kölcsonznél

AFRIK, LŐSZŐR
és LÓTAKARÓK
gyári lerakata

HEVEDEREK
TÖMLŐK stb.

NOVISAD Telefon: 2403
Telegr.: Jutešif

Fiók: Beograd-Sava
Kérjen árajánlatot!

Marha hidmérleg

kettős vonó ruddal, korlással, 2500 kg hordképességgel, Schember & Sohn Budapest-Wien gyártmány, teljesen jó karban

eladó

Fejlesztéssel szolgál a tulajdonos

MAVRO KAPETTER, OSIJEK III. 1527

VI., Vinogradska 25. alatt levő ház kocsmái joggal, száraz magtárral, pincével és lakással kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Érdeklődni dr. Horvát Mária ügyvédnél. 15176

Kedvező alkalom

Elköltözés miatt

jutányos áron

eladó:

Komplett háló- és uriszoba, előszoba, konyhaszekrény, képek, kb. 800 köteles legmodernebb könyvekből álló könyvtár, csillárok stb. Bővebbet Reich, Ciril Metod trg 3. 15192

Száraz aprított tűzifa bükkhasáb 34 dinár, gyertyán 33 dinár 100 kg-ként házhoz szállítva, míg a készlet tart. »Amerika« drvara, Preradovičeva ul. 11. 15282

KÜLÖNFÉLE

Hotel »Amerika« Szentán tiszta szobák, jó kozm, legjobb italok. Fürdő mindennap. 14823

Lakás két szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségek kiadó. Markovičeva ul. 22. 15278

MODERN

uri- és hálószoba,
konyha és előszoba,
csillárok stb.
elköltözés miatt
jutányos áron
eladók
Bővebbet REICH
Ciril Metod trg 3.

Stara Moravicán
a BACSMEGYEI NAPLÓ
részére hirdetéseket felvesz
Lovas Mihály
bizományos

Megjött a tél, itt az

olcsó fa

Kapható

Boška Vujića ulica 15.
36 dinárért aprítva házhoz szállítva

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap
a kis Hamupipőke

Janet Gaynor legnagyobb sláger-filmje

Krisztina

Romantika, szerelem, öröm és fájdalom filmje.
Főszereplők:

Janet Gaynor

Charles Morton, Rudolf Schildkraut
Fox-film UFA filmhíradó

FAZON VASABLAZOKAT,
VASKONSTRUKCIÓKAT,
valamint épület és géplakatos-munkákat,
VIZ- és OLAJTARTÁNYOKAT,
autogenheggesztést a legolcsóbban megrendelheti
REICHEL REZSÓNÉL
Noviszád, Dunavska 2. Streljačka 47.

Jugoszlávia ujonnan jóváhagyott térképe

bánsági, inspektorátusi és járási beosztással.
Nagysága 65 cm. Deroko professzor munkája. Ára 20 dinár. — Latin és cirill kiadás. — Megrendelhető a szerzőnél: Beograd, Majke Jevrosime ulica 6 15200

Szőlőajtványok
amerikai alanya ojtott, elsőmest legjobb minőségben duggyökerezéssel, gyökere és sima vadgyökerek minden fajban, valamint nemesített 2-3 éves gyümölcs és rózsák megrendelések
Sévár László
mintaszőlő és szőlőajtvány telepítő
Petrovaradin (Hajur) Postafiók 27
Lorak Bakačeva ulica
Árjegyzék kívánatra ingyen

Kivándorlók figyelmébe!

Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentína, Brazília, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a

FRANCIA VONAL

Hasonló felvilágosítást nyernek a visszautazók is.
Beograd Sombor Vel. Becekerek
Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venac 20 Obala Princoza Jelena 3

Malomszakmabeli tarifakezelésben jártas expeditor-hivatalnokot

keres nagy malom. Fényképpel ellátott, kimerítő ajánlatok referenciák és a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „Megbízható malomtisztviselő” jellegre.

Menyasszonyi kepengék,

férfi, női és gyermek-fehérműek mérték szerint. Ágy- és asztalműek. Pizsamák. Orvosi köpenyek. Bécsi szabás! Kézi himzés!

Izléses, tartós, olcsó!

Tegyen próbarendelést

Pollák Leó fehérműgyára

Senta (Bačka)

Számos köszönő- és elismerőlevél

Weitzenfeld

i Drug

INTERURBAN
TELEFON
192

Szubotica

Futószőnyegek, linoleumok, kárpitoscikkok, valamint lisztes-, korpás-, gabonás- és egyéb zsákok eredeti gyári áron óriási választékban.

Kérjen árajánlatot!